

TORBJÖRN LINDSTEDT

Bebyggelseantikvarie och platsutvecklare

KRÖNIKA

Framtiden är i våra händer

I sommar kommer Sveavägen i Stockholm att vara bilfri under vissa helger, och Grönsakstorget i Göteborg kommer att vara ett bilfritt sommartorg under hela sommaren. Ett liknande bilfritt initiativ genomfördes på Fifth Avenue i New York under julhandeln 2023 och New York stad har nu påbörjat 37 nya projekt för att underlätta för invånarna att ta sig runt i staden utan att använda bil. Trenden är tydlig: våra västerländska städer upplever en pånyttfödelse för bilfria gator och platser.

Renässansen för västvärldens bilfria städer började med det danska arkitektkontoret Gehl Architects och ett bilfriare Broadway i New York runt 2008. Bilfria gator minskar inte bara trafik och utsläpp, utan förbättrar också livskvaliteten för både boende och besökare. De skapar mer utrymme för fotgängare, cyklister och uteserveringar, vilket leder till en mer levande stadsmiljö. Det ger också ökad ekonomisk aktivitet för lokala företag.

Att utveckla bilfria stråk och kvarter handlar också om att minska avstånden mellan bostad, arbete, handel och rekreation. I framtidens hållbara idealstad finns arbetsplatser, skolor, grönområden och shopping inom en radie av 15 minuters cykelavstånd från hemmet. Arkitekten och stadsplaneraren Carlos Moreno vid Sorbonneuniversitetet i Frankrike har varit en ledande förespråkare för 15-minutersstaden, med Paris borgmästare Anne Hidalgo som dess starkaste förespråkare.

Business Improvement Districts – en beprövad modell

Ett Business Improvement District (BID) är en samarbetsorganisation med företag, fastighetsägare, föreningar och offentliga aktörer inom ett specifikt geografiskt område. Syftet är att öka tryggheten samt förbättra och lyfta det lokala affärlivet och den allmänna miljön i området. För att uppnå detta

samlas extra ekonomiska resurser in från medlemmarna i ett BID, som sedan används för att finansiera olika projekt och tjänster. Dessa syftar till att göra området mer attraktivt och konkurrenskraftigt. Det offentliga svarar för en basnivå, och extra finansieringen från ett BID används för att täcka utgifter för förbättringar som går utöver vad det offentliga kan bekosta. Vår nuvarande regering har tillsatt en utredning som skall presentera förslag på ett nationellt ramverk för platssamverkan under 2025. Här kan en bredare implementering av BIDs i Sverige vara ett resultat.

Hantverkslokaler – en framtida lösning

Digitaliseringen har skapat förändringar i köpbeteenden och lett till butiksöd och tomma stadskärnor. Regenerativ utveckling och cirkulär ekonomi kan vara svaret på dessa utmaningar. Genom ökad efterfrågan på tjänster kan traditionella yrkesgrupper som skräddare, skomakare och andra hantverkare bli hårdvaluta och fylla tomma butikslokaler med nytt liv och nya flöden av kunder.

Kavla upp skjortärmarna - ta fram nybyggarandan

Platsutveckling handlar till stor del om att skapa levande, pulserande gator och kvarter. Sverige har potential att vara ledande i Norden, men det kräver att vi alla – beslutsfattare, näringsliv och enskilda individer – engagerar oss och arbetar tillsammans. Låt oss ta fram nybyggarandan och kavla upp skjortärmarna genom bilfria 15-minutersstäder, Business Improvement Districts och cirkulär ekonomi. Då kan vi skapa en framtid där vi aktivt förbättrar och utvecklar våra livsmiljöer. Framtidens städer byggs genom beslut som fattas idag och vi har alla ett ansvar att bidra konstruktivt till den utvecklingen. ■

BORÄTT

TIDNINGEN FÖR SVERIGES BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

Stopp för kriminella företag

Sjöstadsföreningen:
Förhandlar avtal för 62 brf:er

Sök alltid bygglov

SKYDDSRUM SPECIAL TRIVSAMMA INNERGÅRDAR **TIDLÖS OMSORG**
ÄKTA ELLER OÄKTA **INGA SPRINGNOTOR** TIPS FRÅN POLISEN